

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIJY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

TERMIZ DAVLAT UNIVERSITETI

No'yxatga olindi:

№ 06 - 60310100-2,06
" 06 " 06 2024-yil

LOGISTIKA

FANING O'QUV DASTURI

(kunduzgi ta'lim shakli 3-kurs talabalar uchun)

Bilim sohasi 300000 - Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi 310000 - Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta'lim yo'nalishi 60310100- Iqtisodiyot(tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Moddiy oqim tushunchasi va uning harakatlanish sxemasi. Logistika axborot va moliyaviy oqimlar. Moddiy oqimlarni boshqarish tizimlari. Moddiy oqimlar harakatlari sxemasining ta'rif. Logistik tizimda mahsulotlar taqsimotining asosiy kanallari va vositalari. Korxonalarining tashkiliy tuzilmalari va ularning logistika tomonidan boshqarish xizmatlari.

5-Mavzu. Logistikaning boshqaruv sohasida turli xil xizmatlar tizimlari o'zaro hamkorligi.

Mahsulotni tashish. Ombor xo'jaligi. Mahsulotni iste'molchilarga yetkazish. Moddiy resurslar. Ishlab chiqarish jarayonlari. Butlovchi buyum ombori. Iste'molchining buyurtmasi... Chakana savdo.

6-Mavzu. Logistika strategiya va rejalashtirish

Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari. Moddiy oqimlarni boshqarish. Strategik reja ko'rsatkichlarini aniqlash. Strategiyani ishlab chiqarish va logistika sohasida uni oshirish.

Logistik faoliyatda strategiyaning turlari. Moddiy oqimlarni boshqarish va logistik tizim xizmat sohalarning ba'zi bir ko'rsatkichlarini aniqlash.

7-Mavzu. Yetkazuvchi.

Sotib olish. Moliyaviy resurslar. Sotish. Iste'molchi. Saqlash. qayta ishlash. Transport operatsiyalari. Ishlab chiqarish quvvati. Zahiralar boshqariluvchi.

8-Mavzu. Transport logistikasi

Logistika transport vazifalari va turlari. Transport turini tanlash omillari. Transport (taqsimot) masalasi va uni yechish tartibi.

Transport vositalarining turlari va ularning moddiy-texnika bazasi. Transportning barcha turlarining moddiy-texnika bazasi.

Ijtimoiy ishlab chiqarish. Moddiy va nomoddiy ishlab chiqarish.

9-Mavzu. Logistika tizimida zahiralar boshqarish

Zaxira turlari. Zahiralar boshqarish tizimida xarajalar. Zaxiralarni nazorat qilish va boshqarish strategiyalari. Omborxonaning ishining ko'rsatkichlari hisob-kitobi.

10-Mavzu. Logistika zahiralar boshqarish va tovar siyosati.

Zahiralar boshqarish va turlari. Zahiralar boshqarish tizimi. Zahiralar boshqarish tizimining belgilari va turlari. Zahiralar boshqarish tizimi. Zahiralar boshqarish tizimining mavjudligi. Ishlab chiqarishning to'xtab qolishidagi yo'qotishlar.

11-Mavzu. Zahiralar omborga joylashtirish va joylashtirish tizimining ta'rif.

Materiallarni saqlash uchun uskunalari va ular sonini aniqlash. Ko'tarish

Fan/modulkodlari LOGB406	O'quv yili 2024-2025	Semestr 6	Kreditlar 6
Fan/modulturi Tanlov fan	Ta'lim tili o'zbek	Haftadagi dars soatlari 5	
Fanning nomi Logistika	Auditoriya mashg'ulotlari 72	Mustaqil ta'lim (soat) 108	Jami yuklama 180

2

Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga logistika sohasida zamonaviy kontseptsiya va vazifalarini, moddiy oqimlarni ratsional tashkil etish hisobiga xo'jalik faoliyatini samaradorligini oshirishni ta'minlovchi ustablarni hamda shu sohada nazariy va amaliy professional bilimni shakllantirishdan iboratdir.

Fanning vazifasi – logistikaning nazariy kontseptsiyasini aniqlash va undan amaliyotda samarali foydalanish, ta'minot va taqsimlashni boshqarish, logistika rejalashtirish strategiyasi, logistika transport aspektlari va omborlarga joylash tizimlari, logistika materiallarni boshqarish va taqsimotni tashkil qilish, logistika xarajatlarni baholash metodlari va ularni qisqartirish yo'llari va logistika zahiralarini boshqarish kabi masalalarni ishlab chiqishga o'rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi

1-Mavzu. «Logistika» fanining predmeti va vazifalari

Logistikaning ob'ekti va predmeti hamda uning asosiy tushunchalari. Logistikaning rivojlanish bosqichlari.

Logistikaning asosiy maqsadi. Innovatsion logistik kanal va innovatsion logistik zanjir. Logistikaning funksional sohalari va ularning tavalifi. Logistika tashkiliy yo'nalish va texnologik yo'nalish. Zaxiralar, ishlab chiqarish, taqsimlash, mahsulotlarni tashish, omborlarga joylash va axborot ta'minoti.

2-Mavzu. Logistik tizimi kontseptsiyasi

Logistikaning funktsiyalari va tamoyillari. Logistikaning kontseptual tashkil etuvchilari. Logistikaning maqsadlari va tizimlari.

3-Mavzu. Logistikaning marketing va ishlab chiqarishni rejalashtirish bilan funksional o'zaro bog'liqligi.

Logistik tizim tushunchasi va uning kontseptsiyasi. Logistika tizimining faoliyat yuritishini baholash.

4-Mavzu. Logistika materiallarni boshqarish va taqsimotni tashkil qilish

transport uskunalari va ularga ehtiyojni aniqlash.

12-Mavzu. Logistik tizimda maxsulotlarni omborga joylashtirish va omborda qayta ishlash tizimi

Logistik tizimda ombor tushunchasi. Omborlarning turlari va asosiy vazifalari. Logistik tizimni texnik ta'minlash. Mikro va makrologistik tizimning texnik ta'minoti. Texnik ta'minoti moduli. Omborlarning texnologik ta'minoti buyicha turkumlanishi.

13-Mavzu. Avtomatlashtirilgan omborxonalar.

Omborxonalar agregat transport majmualari. Kutarish transport vositalarining asosiy vazifalari. Logistik tizimda omborga joylashtirishning eng qulay texnologiyasini tanlash. Logistik tizimda omborga joylashtirishning eng qulay texnologiyasining mezonlari. Omborxonalar xujjaligida rejalashtirilgan mehnat unumdorligi. Logistik tizim omborlarini boshqarishni avtomatlashtirish. Integratsiyalangan axborot tizim va uning shakllari.

14-Mavzu. Axborot logistikasi

Logistik axborot tizimlari. Logistik axborot tizimlarning tuzilishi va faoliyati. Maqbul buyurtma masalasi. Axborotlar yordamida logistik tizimni harakatga kiritish. Teskari aloqaga ega axborot tizimini boshqarish. Logistik axborot tizimlarining turlari. Logistik axborot tizimlari qurilishining tamoyillari. Sotish kanallari. Sotish bashorati. Sotuvga buyurtma. Material oqimlarini boshqarish. Moliyani boshqarish. Yuk tashilini boshqarish. Iste'molchilarning vaqtinchalik jadvali.

15-Mavzu. Xarid xizmat logistikasi

Xarid logistikasining vazifasi va usullari. Xarid logistikasining muammolari va funktsiyalari. Materiallar xarid qilish jarayoni va uning asosiy bosqichlari.

16-Mavzu. Logistik servits xizmati.

Xarid qilish logistikasining amal qilish mexanizmi. Xaridorni rejalashtirish. Iste'molni aniqlash va ta'biil qilish, buyurtma berilgan materiallarni miqdorini hisoblash, Xarid usulini aniqlash. Buyurtmani xujjatli rasmiylashtirish. Xarid va o'zini ishlab chiqarishni tashkil qilish.

17-Mavzu. Logistik tizim boshqaruvini tashkil etish

Ishlab chiqarish logistikasida moddiy oqimlarni boshqarish. Ishlab chiqarish logistikasining asosiy vazifalari. Sanoat korxonasida moddiy oqimni boshqarish. Boshqaruv qarorlarini qabul qilish, ishlab chiqarish buyurtmalarining bajarilishi, resurslar va is'temol talabi. Buyurtma bajarilish sikkligi. Moddiy oqimlarni boshqarish tizimi. Moddiy oqimlarni boshqarishda bashoratlar. Moddiy

oqimlarni boshqarish va tashkil etish jaraenida joy va vaqt aloqalari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar (fan bo'yicha laboratoriya ishlari va kursisahlari mo'ljallanmagan)

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. «Logistika» fanining predmeti va vazifalari
 2. Logistik tizimi kontseptsiyasi
 3. Logistikaning maqsadlari va tizimlari.
 4. Logistikaning marketing va ishlab chiqarishni rejalashtirish bilan funktsional o'zaro bog'liqligi.
 5. Logistikada materiallarni boshqarish va taqsimotni tashkil qilish
 6. Logistikaning boshqaruv sohasida turli xil xizmatlar tizimlari o'zaro hamkorligi.
 7. Iste'molchining buyurtmasi.
 8. Logistikada strategiya va rejalashtirish
 9. Yetkazuvchi.
 10. Transport logistikasi
 11. Logistikada zahiralarni boshqarish
 12. Logistikada zahiralarni boshqarish va tovar siyosati.
 13. Zahiralarni omborga joylashtirish va joylashtirish tizimining ta'rifi.
 14. Logistik tizimda maxsulotlarni omborga joylashtirish va omborda qayta ishlash tizimi
 15. Avtomatlashtirilgan omborxonalar.
 16. Axborot logistikasi
 17. Xarid xizmat logistikasi
 18. Logistik servits xizmati.
 19. Logistik tizim boshqaruvini tashkil etish
- Guruhlarga beriladigan savollar va topshiriqlarga javoblar slaydlar, jadvallar ko'rinishida Excel, Power Point kompyuter dasturlarida tayyorlanadi. Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishda internet tizimidan keng foydalaniladi va uy vazifalarni qabul qilish taqdimot usulida amalga oshiriladi. Fanga oid masala va testlardan foydalaniladi.
- Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarni amaliy masalalar yechish orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, fanga doir turli darslik ham o'quv qo'llanmalar asosida, tarqatma materiallardan foydalanish orqali talabalar bilimlarini oshirish, statistik ma'lumotlar asosida mavzular bo'yicha tahlillar olib borish, masalalar yechish va boshqalar tavsiya etiladi.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jibozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. «Logistika» fanining predmeti va vazifalari.
2. Logistikaning rivojlanish bosqichlari.
3. Logistikaning asosiy maqsadi.
4. Logistikada tashkiliy yo'nalish va texnologik yo'nalish.
5. Zaxiralar, ishlab chiqarish, taqsimlash, mahsulotlarni tashish, omborlarga joylash va axborot ta'minoti.
6. Logistik tizimi kontseptsiyasi
7. Logistikaning funktsiyalari va tamoyillari.
8. Logistikaning konseptual tashkil etuvchilari
9. Logistikaning marketing va ishlab chiqarishni rejalashtirish bilan funktsional o'zaro bog'liqligi.
10. Logistik tizim tushunchasi va uning kontseptsiyasi.
11. Logistik tizimining faoliyat yuritishini baholash.
12. Logistikada materiallarni boshqarish va taqsimotni tashkil qilish
13. Moddiy oqim tushunchasi va uning harakatlanish sxemasi.
14. Logistikada axborot va moliyaviy oqimlar.
15. Moddiy oqimlar harakatlari sxemasining ta'rifi.
16. Mahsulotni tashish. Ombor xo'jaligi.
17. Logistikada strategiya va rejalashtirish
18. Logistikada faoliyatining strategiyasi va uning turlari.
19. Moddiy oqimlarni bashorat qilish va logistik tizim xizmat sohalarining bazi bir ko'rsatkichlarini aniqlash.
20. Transport logistikasi
21. Logistikada transport vazifalari va turlari.
22. Transport turini tanlash omillari.
23. Transport (taqsimot) masalasi va uni yechish tartibi.
24. Transport vositalarining turlari va ularning moddiy-texnika bazasi.
25. Ijtimoiy ishlab chiqarish. Moddiy va nomoddiy ishlab chiqarish.
26. Logistik tizimida zahiralarni boshqarish
27. Zaxira turlari.
28. Zaxiralarni boshqarish tizimida xarajatlar.
29. Zaxiralarni nazorat qilish va boshqarish strategiyalari.
30. Omborxonada ishning ko'rsatkichlari hisob-kitobi.
31. Logistikada zahiralarni boshqarish va tovar siyosati.
32. Zahiralarning belgilari va turlari.

33. Zahiralarni boshqarish tizimi.
34. Zahiralarning mavjudligi.
35. Zahiralarni omborga joylashtirish va joylashtirish tizimining ta'rifi.
36. Materiallarni saqlash uchun uskunalar va ular sonini aniqlash.
37. Logistik tizimda maxsulotlarni omborga joylashtirish va omborda qayta ishlash tizimi

38. Logistik tizimda ombor tushunchasi.
39. Omborlarning turlari va asosiy vazifalari.
40. Logistik tizimni texnik ta'minlash.
41. Texnik ta'minoti moduli. Omborlarning texnologik ta'minoti buyicha turkumlanishi.
42. Avtomatlashtirilgan omborxonalar.
43. Omborxonalar agregat transport majmualari.
44. Sotish kanallari.
45. Sotish bashorati.
46. Sotuvga buyurtma.
47. Yuk tashishni boshqarish.
48. Iste'molchilarning vaqtinchalik jadvali.
49. Xarid xizmat logistikasi
50. Xarid logistikasining vazifasi va usullari.
51. Materiallar xarid qilish jarayoni va uning asosiy bosqichlari.
52. Logistik servisi xizmati.
53. Xarid usulini aniqlash.
54. Buyurtmani xujjatli rasmiylashtirish.

Logistika tizim boshqaruvini tashkil etish

Ishlab chiqarish logistikasida moddiy oqimlarni boshqarish.

Ishlab chiqarish logistikasining asosiy vazifalari.

Sanoat korxonasida moddiy oqimni boshqarish.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

V. Fan o'qitilishidan kutiladigan natijalar (shakllanadigan kompetensiyalar)

“Logistika” o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

1. Logistikaning predmeti, ob'ekti, logistikaning asosiy maqsadi, logistik tizim tushunchasi va uning kontseptsiyasi, innovatsion logistik zanjir, logistikaning funktsional sohalari va ularning tavsifi, logistik oqim va uning turlari, logistika tizimida zahiralarni boshqarish, logistik axborot tizimlari, xarid, servis xizmati logistikasi haqida *tasavvurga ega bo'lishi*.

1. Xo'jayev F.E., Po'latxo'jayeva D.M., Aliyeva S.A., «Tijorat va servis logistikasi» – Toshkent.: "Iqtisodiyot", - 2020, -232bet.
2. Q.A/Dadaboyev.Logistika. O'zbekiston respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi, Toshkent davlat iqtisodiyoti universiteti. T.: Iqtisod -moliya, - 2007, -236bet.

3. Umarova D.M., Bo'ronova M.A. Logistika: O'quv qo'llanma.O'zbekiston respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi –T.: cho'lpon nomidagi NMIU, - 2019, -252bet.

4. Gaydaenko A.A., Gaydaenko O.V. Logistika. Uchebnik. – M.: KNORUS, 2019, – 277 str.

5. Nerush, Yu. M. Logistika. Uchebnik / Yu.M. Nerush, A.Yu. Nerush. - M.: Yurayt, 2021. - 560 c.

6. Gadinskiy A.M. Logistika. Uchebnik.– M.: «Dashkov i K», 2020. – 432str.

7. Amirov, Magomed Yedinaya transportnaya sistema / Magomed Amirov. - M.: KnoRus media, 2017. - 671 b

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2021, 464 b.

2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. -T.: "O'zbekiston" nashriyoti, 2017-488 b.

3. Mirziyoyev Sh. M. ВМТ бoш ассaмблеясиning 75-сессиясида со'злаган nutqi. O'zAA. 23.09.2020y

4. Неруш, Ю. М. Проектирование логистических систем. Учебник и практикум / Ю.М. Неруш, С.А. Панов, А.Ю. Неруш. - М.: Юрайт, 2015. 422 с.

5. Организация перевозок грузов. - М.: Академия, 2015. - 304 с.

6. Основы логистики / Под редакцией В.В. Щербакова. - М.: Питер, 2016. -432 с.

7. Молева Н.К. Экономические основы логистики. Учеб. пособ. - М.: ИНФРА-М, 2010.

8. Антошина А.В., Вершкова Е.М. Практикум по логистике. Учебное пособие. – Томск.: Томский политехнический университет – 2013г. 130стр.

Axborot manbalari

<http://www.lex.uz>

<http://www.mineconomy.uz>.

<http://www.mf.uz>

<http://www.stat.uz>

<http://www.soliq.uz>

2. Logistika tizimida moddiy oqimlarni ratsional tashkil etish, ularning hisobiga xo'jalik foyiati samaradorligining oshishini ta'minlovchi printsiplarini oshirish, logistikada rejalashtirish asosiy jarayonlarini tahlil etishni, logistik tizimida transport masalasi va uni yechish tartibini ishlab chiqishini, logistikada zahiralarni nazorat qilish va boshqarish strategiyasini ishlab chiqish, logistik xizmat ko'rsatish darajasini baxolash usullarini, logistikada materiallarni harid qilish va uni rejalashtirishni **bilish va ulardan foydalanishni**;

3. Logistika nazariyasi va amaliyotida uchraydigan nazariyadan, samarali qarorlar qabul qilish metodlaridan va usullaridan foydalanish bo'yicha **ko'nikma va mulakalarga ega bo'lishi**;

4. Logistikaga doir turli nazariy va amaliy masalalarni yechish uchun qo'llaniladigan iqtisodiy, iqtisodiy-matematik va statistika metodlaridan foydalanish to'g'risida **tushunchaga ega bo'lishi**.

Bu fan mutaxassislarda logistikaning asosiy sohalardan bo'yicha tayanch bilimlarini shakllantiradi. Logistikaning asosiy sohalari bo'lib sotib olib jamlash, ishlab chiqarish logistikasi, transport logistikasi, axborot logistikasi, omborlarga joylash va boshqalar hisoblanadi. Bu fan ishlab chiqarishni xom ashyo bilan ta'minlashdan boshlab ishlab chiqarilgan mahsulotlarni iste'molchilarga yetkazishgacha bo'lgan hamma masalalarni qamrab oladi. «Logistika» fani ixtisoslik fanlar blokining asosiy fanlaridan biri hisoblanadi.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish;
- esse, tezis va maqolalar yozish;
- vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish;
- jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim;
- muhokamalarda ishtirok etish;
- kichik guruhlarda ishlash;
- loyiha ishi bajarish;
- mustaqil ishlarni bajarish;
- taqdimot tayyorlash;
- turli darajadagi testlarni yechish;
- so'rov o'tkazish.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirish.

	http://www.cbu.uz http://www.wordbank.org http://www.ebrd.org http://www.imf.org http://www.ziyounet.uz
6	O'quv dasturi Termiz davlat universiteti Kengashining 2024 yil " ___ " _____ -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
7	Fan/modul uchun mas'ullar: B.E.To'rayev - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini mudiri, PhD. L.A.Djo'rayeva - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini o'qituvchisi A.Ahmedov - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini katta o'qituvchisi.
8	Taqrizchilar: Absamatov A.E. - TerSU "Iqtisodiyot" kafedrasini o'qituvchisi, i.f.n. Norqobilov N.N. - TerDU "Iqtisodiyot" kafedrasini PhD